

Matadoravl

Årsmøtet 2015

Norsk Kennel Klub

Raseforvaltning

Vedtatt av Hovedstyret 20.02.2013

I henhold til § 4-3 f) Vedta retningslinjer for raseforvaltningen

3. RASEKLUBB/FORBUND

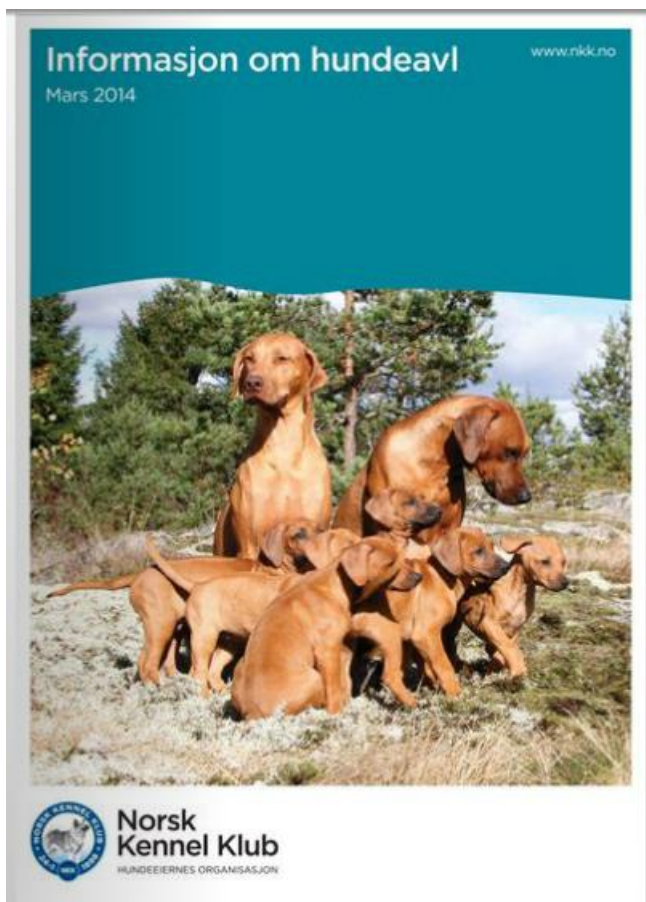
3.1 Generelt

Raseklubber/forbund har et særlig ansvar for forvaltning og ivaretagelse av sin(e) rase(r) og har som følge av det rett til å foreslå for NKK avlsmessige tiltak/restriksjoner. Foreslå endringer og være høringspart for endringer i regler som har avlsmessig betydning/verdi og forestå, så langt praktisk mulig i henhold til generelle retningslinjer. Forvalte utdanning av dommere og andre funksjonærer for virksomhet i klubbens regi og interesseområde. Formålet er at avl skal skje i ønsket retning innenfor de rammer som er gitt i den til enhver tid gjeldende rasestandard, med fokus på helse, atferd, bruksegenskaper og funksjonalitet.

3.2 Oppgaver

- Påse at klubben, inklusiv evt. avlsråd, handler i samsvar med FCI standard for rasen samt FCIs og NKKs til enhver tid gjeldende regelverk, avlsstrategi og retningslinjer for avl.
- Oppmuntre oppdrettere til åpenhet i avlsarbeidet og tilrettelegge for deres kompetanseutvikling.
- Tilrettelegge og arbeide for at avlen foregår etter gjeldende rasestandard og med hensyn til rasens bruksområder.
- Utvikle og vedlikeholde rasespesifikke avlsstrategier (RAS).

Informasjon om hundeavl

Forord	5
Hundeavl - far du bestemmer deg	6
Oppdretterens etiske og moralske ansvar	9
Utvalg og kombinasjon av avlsdyr	10
Norsk Kennel Klub - hundeeiernes organisasjon	16
Utdanning - kurs og seminarer	18
Registrering av hund	20
DogWeb - hundenes egen database	21
Andre viktige elementer i NKKs helsearbeid	22
Forsikring av hund	25
NKKs Etiske grunnregler for avl og oppdrett	26
NKKs Avlsstrategi	28
NKKs Regler for kennelnavn	29
NKKs Etiske retningslinjer for hold og trening av hund	30
Lover man bør legge til	31

Informasjon om hundeavl 3

Hvilke krav bør jeg stille til mine avlsdyr?

Enhver form for oppdrett og hundehold må foregå i overensstemmelse med NKKs Etiske grunnregler for avl og oppdrett, NKKs Avlsstrategi og NKKs Etiske retningslinjer for hold og trening av hund. Videre må du selvsagt overholde norsk lovgivning, inkludert Lov om dyrevelferd, Hundeloven og Kjøpsloven. Det er også viktig å overholde de regler og retningslinjer som raseklubben har satt for den aktuelle rasen. Utformingen av disse retningslinjene varierer noe fra rase til rase, avhengig blant annet av rasens størrelse og utbredelse,

Bruk nok hunder i avl

For antallsmessig små raser er det viktig at et tilstrekkelig antall hunder brukes i avl, at det er en tilnærmet jevn fordeling mellom antall tisper og antall hannhunder som brukes og at ikke for mange av disse er i slekt. Avlen bør spres på flere individer. Dette er viktig for ikke å få for stor innavlsøkning og tap av genetisk variasjon.

Det å bruke hunder fra utlandet kan være svært verdifullt fordi de ofte er mindre i slekt med de norske hundene, men merk at det ikke alltid er tilfelle. En utfordring med å bruke utenlandske hunder er at vi ofte har mindre informasjon om hunden og dens slektninger. Likevel kan

Når man avler ønsker man å bevare, og også forbedre rasen. Man får framgang ved å velge ut de beste hundene og sørge for at disse får flere avkom enn de andre. Ved å plukke ut kun de beste og de som er svært typelike, risikerer man å redusere den genetiske variasjonen. Forutsetningen for framgang er at det finnes noen hunder som genetisk er bedre enn de andre, og variasjon er derfor en forutsetning for framgang. Det vil alltid være en balanse mellom å velge de beste og å opprettholde den genetiske variasjonen.

For å opprettholde den genetiske variasjonen er det viktig å bruke nok hunder i avl, ingen hunder bør brukes for mye og innavlsgraden bør holdes lav.

NKKs grunnleggende anbefaling er at en hund ikke bør ha flere avkom enn tilsvarende 5 % av antall registrerte hunder i en rasepopulasjon i en 5-årsperiode. I antallsmessige store raser bør dette tallet reduseres til 2%.

Gode hunder bør få flere valper enn andre, men den må ikke få for mange. En god avlshund er en hund som gir gode, sunne avkom, og da bør det være mulig å benytte en av sønnene i stedet for kun å benytte hunden selv. Vær oppmerksom på at i små raser så kan også en tisper være en matador.

Norsk Kennel Klubs

Etiske grunnregler for avl og oppdrett*

Avl og oppdrett av rasehunder er et viktig fundament i Norsk Kennel Klubs virksomhet. NKKs formålsparagraf (§1-2) lyder: NKK har til formål å ivareta hundens og hundeholdets interesser i Norge, samt å bidra til å fremme positive aktiviteter med hund og utviklingen av den enkelte hunderase. NKK skal også arbeide for etisk og praktisk riktig behandling av hunder, og for at avl av hunder skjer i ønsket retning, både når det gjelder rasestandard og rasenes sunnhet.

Oppdretternes seleksjon og kombinasjon av avlsdyr danner grunnlaget for utvikling av hunderasene. Målet i hundeavl er funksjonelt friske hunder, med en rasetyppisk konstruksjon og mentalitet, som kan leve et langt og sunt liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet. Genetisk variasjon er en forutsetning for utvikling av rasene og hundenes mulighet til å tilpasse seg samfunnets krav.

Avl og oppdrett må foregå på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte, i overensstemmelse med NKKs avlstrategi og etiske grunnregler.

* Vedtatt av Norsk Kennel Klubs Hovedstyre 22.05.2008, revidert 08.12.2009. Tillegget i pkt 2 samt forandringen i pkt 7, første strekpunkt gjelder fra 01.07.2010. Oppdatert etter NS-vedtak 08.06.2011 (fotnoter pkt 2), 21.06.2012 (tillegg siste setning pkt 3), 27.08.2012 (tillegg nest siste setning pkt 3) og 04.09.2012 (forandret ordlyd på 7, 3. strekpunkt). Reaksjonsmåter for brudd på grunnreglene er oppdatert etter NS-vedtak 11.11.2011.

NOVA SCOTIA DUCK TOLLING RETRIEVER. Foto: Vibeke Bryth

Norsk Kennel Klubs
Etiske grunnregler for
avl og oppdrett

Fundamentet for
seriøs hundeavl i
Norge

Oppdretter

Raseklubb

1.

Avl og utvikling av hunderaser skal baseres på langsiktige mål og sunne prinsipper slik at avlen fremmer god helse, godt temperament og rasetypiske bruksegenskaper.

2.

Avlen må tjene formålet med å bevare og fortrinnsvis utvide den genetiske variasjonen i rasen. Matadoravl og sterk innavl bør unngås. Det skal ikke foretas paringer mellom søsken, far/datter, mor/sønn eller tilsvarende tette paringer¹. Halvsøskenparinger eller paringer med tilsvarende innavlsgrad bør unngås². Innavlsgraden beregnes på grunnlag av en 6 generasjoners stamtavle³; ved bruk av importeres brukes de stamtavleopplysningene som er tilgjengelig i 4-6 generasjoner. Det gis mulighet til å søke NKK om dispensasjon; søknadsskjema kan hentes fra www.nkk.no

· Norsk Kennelklubs Etiske Retningslinjer om Matadoravl

Norsk Kennel Klubs Avlsstrategi

Vedtatt av NKKs Hovedstyre 27.11.2007.

1. INNLEDNING »

Målet i hundevænen er funksjonelt sunne hunder, med en rasetyppisk konstruksjon og mentalitet, hunder som kan leve et langt og sunt liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet. Dette målet vil NKK søke å nå gjennom utdanning og opplæring av oppdrettere, fokusering på samarbeid og respekt samt bevisstgjøring av ansvar.

2. KUNNSKAP - UTDANNING »

Ved utvalg av avlsdyr er det viktig å vurdere hele hunden og rasen; det er ikke tilstrekkelig å kun ta hensyn til resultater av screeningundersøkelser og DNA-tester. NKK vil blant annet gjennom sine avlsrådskurs søke å sette raseklubbene best mulig i stand til å fungere som gode rådgivere om sunn hundevæi i den aktuelle rasen. Videre vil NKK søke å utdanne oppdrettere for på best mulig måte gjøre det mulig for dem å kunne selekere og kombinere avlsdyr slik at risikoen for syke avkom reduseres, samt fokusere på viktigheten av valpenes totale oppvekstmiljø. Dette vil NKK gjøre gjennom sentral og regional kursvirksomhet, skriftlig materiale i form av bøker, kompendier og artikler samt rådgivning av kvalifiserte fagfolk.

3. PLIKTER »

Medlemmer av NKK plikter i sitt oppdrett å overholde NKKs Etske grunnregler for avl og oppdrett, FCIs internasjonale avlsregler, FCIs Code of Breeding Ethics samt drive sitt oppdrett i overensstemmelse med NKK avlsstrategi.

4. SENTRALE PUNKTER I NKKs AVLSSTRATEGI »

4.1. Bare funksjonelt, klinisk friske hunder skal brukes i avl. Hvis nære slektsninger av en hund med en kjent eller antatt arvelig sykdom brukes i avl, bør den pares med en hund som kommer fra en familie med lav eller ingen forekomst av tilsvarende sykdom.

CLUMBER SPANIEL. Foto: Vibeke Bøath

4.2. Et avlsprogram skal ikke utelukke mer enn 50 % av rasen; avlsdyrene skal velges fra den beste halvparten av rasepopulasjonen.

4.3. For å bevare og fortrinnsvis øke det genetiske mangfoldet i rasen, bør matadoravl og tett innavl unngås. NKKs grunnleggende anbefaling er at en hund ikke bør ha flere avkom enn tilsvarende 5 % av antall registrerte hunder i rasepopulasjonen i en femårsperiode. Hos antalmessige små raser hvor avlen i stor grad er avhengig av utveksling av avlsmateriale med utlandet, bør det vurderes hvorvidt det som i denne sammenheng omtales som rasepopulasjonen også bør inkludere populasjonen i de mest aktuelle samarbeidsland, for eksempel Norden.

Norsk Kennel Klubs Avlsstrategi sier noe om matadoravl

4.2. Et avlsprogram skal ikke utelukke mer enn 50 % av rasen; avlsdyrene skal velges fra den beste halvparten av rasepopulasjonen.

4.3. For å bevare og fortrinnsvis øke det genetiske mangfoldet i rasen, bør matadoravl og tett innavl unngås. NKKs grunnleggende anbefaling er at en hund ikke bør ha flere avkom enn tilsvarende 5 % av antall registrerte hunder i rasepopulasjonen i en femårsperiode. Hos antallmessige små raser hvor avlen i stor grad er avhengig av utveksling av avlsmateriale med utlandet, bør det vurderes hvorvidt det som i denne sammenheng omtales som rasepopulasjonen også bør inkludere populasjonen i de mest aktuelle samarbeidsland, for eksempel Norden.

Faglig informasjon om matadoravl

Ved å klikke på bildet kommer man til en fagartikkel som omhandler matadoravl

supposed to.

A Star is Born

Now consider what happens in a population of purebred dogs. Let's pretend that this cute collection of dogs represents your breed, with the phenotypic variations among them representing the nuances of type that would be obvious to a serious breeder. We've given each dog a (typographic) recessive mutation, a bit of DNA damage that is not expressed so it has no detrimental effect on the dog. If each dog in our population has a litter of puppies this year, the frequencies of these various alleles in the population will stay about the same in the next generation.

But what happens if one of these dogs wins big at an important event and becomes a star? If it's a bitch, she will have a litter of much sought-after puppies, and it will probably be at least a year before she is bred again.

Spørsmål til dere

- Hvordan unngår vi å havne i denne situasjonen
- Hvordan kan NBK ivareta sitt raseforvaltningsansvar
- Hvordan kan vi sikre at NKKs etiske retningslinjer følges?

